

Nr 37.

Ankom till riksdagens kansli den 26 april 1928 kl. 1 e. m.

Utlåtande, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändring i vissa delar av lagen den 22 juni 1911 om bankrörelse.

I en till riksdagen avlåten, den 9 mars 1928 dagtecknad proposition nr 147, som hänvisats till bankoutskottets förberedande handläggning, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagda, i statsrådet och i lagrådet förda protokoll, jämlikt § 87 regeringsformen, föreslagit riksdagen antaga vid propositionen fogat förslag till lag om ändring i vissa delar av lagen den 22 juni 1911 om bankrörelse.

Berörda förslag är av följande lydelse:

Förslag

till

Lag

om ändring i vissa delar av lagen den 22 juni 1911 (nr 74) om bankrörelse.

Häri genom förordnas, att lagen den 22 juni 1911 om bankrörelse skall sålunda ändras, att dels överskriften närmast framför 24 § får lydelsen »Om inbetalning, ökning och nedsättning av grundfonden» och överskriften närmast framför 139 § lydelsen »Om inbetalning, ökning och nedsättning av grundfonden samt om kommanditfonden», dels sju nya paragrafer införs, betecknade 39 a, 39 b, 86 a, 86 b, 154 a, 155 a och 202 a och av nedan angivna lydelse, dels ock övriga här nedan upptagna paragrafer, av vilka 244 och 252 §§ ändrats genom lag den 1 september 1923 (nr 350), erhålla den nya lydelse, som av det följande framgår:

4 §.

Bolagsordning för bankaktiebolag skall angiva

- 1) bolagets firma;
- 2) de — — — utöva;
- 3) den — — — säte;
- 4) antalet — — — beslutförhet;

5) huruvida — — — behandling;

6) det — — — vidtagna;

7) grunderna för utövande av rösträtt och för fattande av beslut å bolagsstämma, såvitt de skola avvika från vad härom finnes föreskrivet i 74, 86 och 86 b §§;

8) grundfonden — — — maximikapitalet;

9) det — — — lyda;

10) antalet — — — befattningar.

Där ej alla aktier skola medföra samma rätt, skall i bolagsordningen angivas det belopp, vartill aktier med företrädesrätt må kunna utgivas, och det företräde, de skola medföra, ävensom, såframt grundfonden skall kunna, utan ändring av bolagsordningen, bestämmas till lägre eller högre belopp, den rätt till teckning eller erhållande av nya aktier, som vid grundfondens ökning må tillkomma varje särskilt slag av aktier.

Skall förbehåll träffas enligt 39 a § om grundfondens nedsättning genom inlösen av aktier, varde bestämmelse härom intagen i bolagsordningen.

21 §.

Å — — — styrelseledamöter.

Har förbehåll träffats enligt 39 a § om grundfondens nedsättning genom inlösen av aktier, varde ock det förbehåll angivet i aktiebrevet.

29 §.

Beslutet — — — tecknarna;

5) där ej de nya aktierna skola vara likställda med de förutvarande, den olikhet, som mellan dem skall förefinnas.

31 §.

Där alla förutvarande aktier äga lika rätt, vare varje aktieägare berättigad att, i den mån sådant kan ske, av de nya aktierna efter teckning erhålla det antal, som svarar mot hans andel i den förutvarande grundfonden.

Det åligger styrelsen att genom kungörelse i allmänna tidningarna och i tidning inom den ort, där styrelsen har sitt säte, ävensom, i den mån så ske kan, genom rekommenderade brev om bolagsstämmans beslut om grundfondens ökning underrätta aktieägarna. Där ej alla aktier skola medföra samma rätt, skola bolagsordningens bestämmelser om aktier av olika slag angivas i kungörelsen och breven till aktieägarna.

38 §.

Grundfonden — — — tillämpning.

Bolagsstämmans beslut om ökningen skall, där ej de nya aktierna skola vara likställda med de förutvarande, angiva den olikhet, som dem emellan skall förefinnas.

Där alla förutvarande aktier äga lika rätt, vare varje aktieägare berättigad att av de nya aktierna erhålla det antal, som svarar mot hans andel i den förutvarande grundfonden.

Beslutet — — — vunnits.

Innefattar — — — ärendet.

Grundfonden — — — överförs.

Ej — — — utlämnats.

39 a §.

Innehåller bolagsordningen bestämmelse om minimi- och maximikapital må grundfonden, såframt vid bolagets bildande förbehåll därom gjorts i bolagsordningen, kunna genom inlösen av därvid utgivna aktier med företrädesrätt enligt bestämda grunder nedsättas, dock ej under minimikapitalet.

Dylik nedsättning av grundfonden må kunna ske jämväl genom inlösen av aktier med företrädesrätt, som senare utgivits, såframt förbehåll därom gjorts, efter ty ovan sägs, eller ock träffats i beslutet om aktiernas utgivande och intagits i bolagsordningen.

Förbehåll, varom nu är] sagt, må ej bringas till verkställighet, förrän detsamma blivit registrerat. Då nedsättning verkställts, skall styrelsen ofördröjligen göra anmälan därom för registrering.

Har aktie, enligt vad ovan sägs, blivit inlöst, bör aktiebrevet genom styrelsens försorg förses med påskrift om inlösandet.

39 b §.

Beslut om nedsättning av grundfonden i annat fall än i 39 a § sägs kan fattas endast av bolagsstämman. Beslutet skall angiva det belopp, varmed grundfonden skall nedsättas, ändamålet med nedsättningen samt det sätt, varpå nedsättningen skall genomföras. Kan nedsättningen ej ske utan ändring av bolagsordningen, skall vid ansökningen om Konungens stadfästelse å sådan ändring fogas, i två exemplar, av notarius publicus eller med styrelseledamöternas egenhändiga bevittnade namnunderskrifter styrkt avskrift av protokoll, som förts i ärendet, och skall i övrigt iakttagas vad i 87 § är stadgat. Erfordras ej ändring av bolagsordningen, skall styrelsen ofördröjligen, med bifogande av protokollsavskrifter som nyss sagts, anmäla beslutet om nedsättning för registrering.

Beslut om sådan nedsättning må, där det ej tillika innefattar föreskrift, att ett nedsättningen motsvarande belopp skall avsättas till reservfonden, ej bringas till verkställighet utan rättens tillstånd. Ansökan om rättens tillstånd skall vara åtföljd av bevis, att beslutet blivit registrerat. Rätten utfärde kallelse å bolagets borgenärer, med föreläggande för den, som vill bestrida ansökningen, att sist före klockan tolv å viss dag näst efter ett år skriftligen hos rätten göra anmälan därom vid äventyr, att han eljest anses hava medgivit ansökningen. Har bolagets styrelse sitt säte å landet

och äskas ej urtima ting, då må inställelsen utsättas till det lagtima ting, som infaller näst efter ett år. Kallelsen varde å rättens dörr anslagen ett år före inställelsedagen samt kungjord i allmänna tidningarna och minst en tidning i orten tre gånger, första gången tio och tredje gången sist fyra månader, innan den dag inträffar. Styrkes inför rätten, att de borgenärer, vilka hos rätten bestritt ansökningen, blivit till fullo förnöjda för sina fordringar eller medgivit grundfondens nedsättning eller att säkerhet, som av rätten godkännes, ställts för deras fordringar, varde ansökningen bifallen.

Innefattar beslut om grundfondens nedsättning tillika föreskrift om motsvarande belopps avsättning till reservfonden, skall grundfonden anses nedsatt, då beslutet om nedsättningen blivit registrerat; dock må vinstutdelning icke äga rum, förrän rättens tillstånd därtill erhållits eller grundfonden enligt verkställd registrering ökats med ett mot nedsättningen svarande belopp. Ansökan om rättens tillstånd till vinstutdelning skall vara åtföljd av bevis, att beslutet om nedsättningen blivit registrerat. Rätten utfärde kallelse å bolagets borgenärer, med föreläggande för den, som vill bestrida ansökningen, att sist före klockan tolv å viss dag näst efter tre månader skriftligen hos rätten göra anmälan därom vid äventyr, att han eljest anses hava medgivit ansökningen. Har bolagets styrelse sitt säte å landet, och äskas ej urtima ting, då må inställelsen utsättas till det lagtima ting, som infaller näst efter tre månader. Kallelsen varde å rättens dörr anslagen tre månader före inställelsedagen samt kungjord i allmänna tidningarna och minst en tidning i orten tre gånger, första gången två månader och tredje gången sist en månad, innan den dag inträffar. Styrkes inför rätten, att de borgenärer, vilka hos rätten bestritt ansökningen, blivit till fullo förnöjda för sina fordringar eller medgivit vinstutdelning eller att säkerhet, som av rätten godkännes, ställts för deras fordringar, varde ansökningen bifallen.

Rättens beslut, varigenom tillstånd till nedsättning eller vinstutdelning meddelas, skall i huvudskrift eller styrkt avskrift genom styrelsens försorg insändas för registrering. Likaledes åligger det styrelsen att, då nedsättning, som ej är förenad med motsvarande belopps avsättning till reservfonden, verkställts, därom göra anmälan för registrering.

Nedsättning av grundfonden, som ej är förenad med motsvarande belopps avsättning till reservfonden, vare, där bolagets egendom avträdes till konkurs, som börjar inom ett år från det rättens beslut efter verkställd registrering kungjordes i allmänna tidningarna, utan verkan mot borgenär, som ej till nedsättningen samtyckt eller vid fordringens tillkomst hade kännedom om rättens beslut, varigenom nedsättning medgivits.

Har till fullgörande av beslutet om nedsättning av grundfonden aktie blivit inlöst eller dess belopp minskat, bör aktiebrevet genom styrelsens försorg förse med påskrift därom.

41 §.

Ej må till aktieägarna annorledes än i följd av grundfondens nedsättning, efter ty i 39 a och 39 b §§ sägs, utbetalas annat än den vinst, som förefinnes enligt fastställd balansräkning för sista året, i den mån vinsten ej skall avsättas till reservfonden. Angående förbud mot vinstutdelning för visst fall är stadgat i 39 b § 3 mom.

Varder vinstutdelning beslutad och verkställd i strid med vad i 1 punkten här ovan eller i 39 b § 3 mom. stadgats eller med bestämmelse i bolagsordningen, vare de, som uppburit sådan utdelning, skyldiga att återbära densamma; och ansvare därjämte de, som deltagit i beslutet, en för alla och alla för en, för den brist, som vid återbäringen kan uppkomma.

43 §.

Jämte — — — — balansräkning:

- 1) Bolagets — — — — anskaffande.
- 2) Andra — — — — avlämna.
- 3) Osäkra — — — — avskrivnas.
- 4) Fast — — — — balansräkning.
- 5) De belopp, vartill grund- och reservfonder samt andra fonder uppgå, skola var för sig i balansräkningen uppföras bland skulderna.
- 6) Kostnader — — — — tillgång.

75 §.

Bolagsstämma — — — — säte.

Styrelsen har att, på sätt bolagsordningen föreskriver, kalla aktieägarna till bolagsstämma. Föreskrivna kallelseåtgärder skola vara vidtagna senast två veckor före ordinarie stämma och senast en vecka före extra stämma. Där för giltighet av beslut erfordras, att det fattas å två på varandra följande stämmor, må kallelse till andra stämman ej ske, innan den första hållits. Kallelse till andra stämman skall, så framt för beslutets giltighet erfordras, att det å denna stämma biträdes av samtliga röstande eller samtliga i omröstningen deltagande ägare av aktier av visst slag, jämväl, där så ske kan, försändas i rekommenderat brev till, i förra fallet, varje aktieägare och, i senare fallet, varje ägare av aktie av nämnda slag.

86 §.

Beslut, som innefattar sådan ändring av bolagsordningen, att rättsförhållandet mellan redan utgivna aktier rubbas, vare ej giltigt, med mindre samtliga aktieägare förenat sig därom. Försämras genom beslutet allenast vissa aktiers rätt, erfordras dock samtycke endast av ägarna till nämnda aktier, och gälle i övrigt, angående giltigheten av beslutet vad här nedan är för varje särskilt fall stadgat.

Beslut avseende ändring av bolagsordningen i fråga om grunderna för utövande av rösträtt och för fattande av beslut å bolagsstämma vare ej giltigt, med mindre samtliga aktieägare förenat sig därom eller beslutet fattats å två på varandra följande bolagsstämmor, därav minst en ordinarie, samt å den stämma, som sist hålles, biträts av samtliga röstande och dessa tillika företrätt minst tre fjärdedelar av hela grundfonden. Har, i samband med beslut om nedsättning av grundfonden enligt 39 b §, fattats beslut angående ändring av bolagsordningen i fråga om grunderna för utövande av rösträtt, och innefattar sistnämnda beslut ej annan ändring än som erfordras för att förhindra, att förhållandet mellan aktier med olika rätt genom nedsättningen rubbas, gälle med avseende å dylikt beslut om ändring av bolagsordningen vad i 4 mom. stadgas.

Beslut om sådan ändring av bolagsordningen, att grundfonden må ökas, vare, där aktier med olika rätt finnas, ej giltigt med mindre samtliga aktieägare förenat sig därom eller beslutet fattats å två på varandra följande bolagsstämmor, därav minst en ordinarie, samt å den stämma, som sist hålles, biträts av minst tre fjärdedelar av de röstande och dessa tillika företrätt minst tre fjärdedelar av hela grundfonden samt minst tre fjärdedelar av varje särskilt slag av aktier.

Beslut om annan ändring av bolagsordningen eller om bolagets trädande i likvidation i andra fall än i 92 och 93 §§ sägs vara ej giltigt, med mindre samtliga aktieägare förenat sig därom eller beslutet fattats å två på varandra följande bolagsstämmor, därav minst en ordinarie, och å den stämma, som sist hålles, biträts av minst två tredjedelar av de röstande.

Är för giltighet av beslut, varom nu är sagt, något ytterligare villkor bestämt i bolagsordningen, lände ock det till efterrättelse.

Å beslut om ändring av bolagsordningen skall sökas Konungens stadfästelse.

86 a §.

Beslut, som i 86 § 3 mom. avses, så ock beslut om sådan ändring av bolagsordningen, att aktier med företrädesrätt må utfärdas, skall innehålla bestämmelser om det belopp, vartill nya aktier må utgivas, om de rättigheter, som i förhållande till de förutvarande aktierna skola tillkomma de nya, samt om den rätt till teckning eller erhållande av nya aktier, som vid grundfondens ökning må tillkomma varje särskilt slag av aktier.

86 b §.

Beslut om nedsättning av grundfonden enligt 39 b § vare, där ej samtliga aktieägare förenat sig därom, ej giltigt, med mindre beslutet fattats å två på varandra följande bolagsstämmor, därav minst en ordinarie, och å den stämma, som sist hålles, biträts av minst två tredjedelar av de röstande. Rubbas genom beslutet rättsförhållandet mellan aktierna, erfordras där-

jämte samtycke av ägarna av de aktier, vilkas rätt genom beslutet försämras. Har i bankaktiebolag, där aktier med olika rätt finnas, fattats beslut, som avser nedsättning med lika belopp av samtliga aktier av visst slag, och innehåller beslutet tillika, att till reservfonden skall avsättas ett mot nedsättningen svarande belopp, vare, änskönt genom beslutet den rätt, som tillkommer dessa aktier, försämras, beslutet giltigt, där de i omröstningen deltagande ägarna av sådana aktier förenat sig om beslutet samt de tillika företrätt tre fjärdedelar av samtliga aktier av sagda slag. Är för giltighet av beslut, varom ovan sägs, något ytterligare villkor bestämt i bolagsordningen, lände det till efterrättelse.

94 §.

Har bolagsstämma i enlighet med 86 § 4 mom. beslutat, att bolaget skall träda i likvidation, eller skall eljest likvidation verkställas, välje bolagsstämman en eller flere likvidatorer att verkställa likvidationen.

117 §.

Huvudlottägarna stånde öppet att med sig förena kommanditlottägare. Sådana lottägare äro icke för bolagets förbindelser ansvariga med mera än de i bolaget insatt eller åtagit sig insätta. Ej må kommanditlottägare i bolaget inrymmas för större belopp än som motsvarar hälften av grundfonden. Det av kommanditlottägare tillskjutna belopp (kommanditfond) häftar lika med grundfonden för bolagets samtliga förbindelser, men äga vid bolagets upplösning kommanditlottägare återfå vad de insatt, innan utdelning å huvudlotterna må äga rum. Kommanditlott skall lyda å samma belopp som huvudlott. Vad för kommanditlott skall inbetalas må ej bestämmas till lägre belopp än det, varå lotten skall lyda. Kommanditlott vare mot bolaget odelbar.

Kommanditlottägare — — — revisorer.

118 §.

Bolagsordning för solidariskt bankbolag skall angiva

- 1) bolagets firma;
- 2) de — — — utöva;
- 3) den — — — säte;
- 4) antalet — — — beslutförhet;
- 5) huruvida — — — behandling;
- 6) det — — — vidtagna;
- 7) grunderna för utövande av rösträtt och för fattande av beslut å bolagsstämma, såvitt de skola avvika från vad härom finnes föreskrivet i 190, 202 och 202 a §§;
- 8) grundfonden — — — maximikapitalet;
- 9) det — — — lyda;

10) antalet — — — befattningar;

11) huruvida — — — erforderliga.

Skall förbehåll träffas enligt 155 a § om nedsättning av kommanditfonden genom inlösen av kommanditlotter, varde bestämmelse härom intagen i bolagsordningen.

132 §.

Å — — — styrelseledamöter.

Har förbehåll träffats enligt 155 a § om nedsättning av kommanditfonden genom inlösen av kommanditlotter, varde ock det förbehåll angivet i lottbrevet.

154 a §.

Beslut om nedsättning av grundfonden kan fattas endast av bolagsstämma. Beslutet skall angiva det belopp, varmed grundfonden skall nedsättas, ändamålet med nedsättningen samt det sätt, varpå nedsättningen skall genomföras. Kan nedsättningen ej ske utan ändring av bolagsordningen, skall vid ansökningen om Konungens stadfästelse å sådan ändring fogas, i två exemplar, av notarius publicus eller med styrelseledamöternas egenhändiga bevittnade namnunderskrifter styrkt avskrift av protokoll, som förts i ärendet, och skall i övrigt iakttagas vad i 203 § är stadgat. Erfordras ej ändring av bolagsordningen, skall styrelsen ofördröjligen, med bifogande av protokollsavskrifter som nyss sagts, anmäla beslutet om nedsättning för registrering.

Beslut om sådan nedsättning må, där det ej tillika innefattar föreskrift, att ett nedsättningen motsvarande belopp skall avsättas till reservfonden, ej bringas till verkställighet utan rättens tillstånd. Ansökan om rättens tillstånd skall vara åtföljd av bevis, att beslutet blivit registrerat. Rätten utfärde kallelse å bolagets borgenärer, med föreläggande för den, som vill bestrida ansökningen, att sist före klockan tolv å viss dag näst efter ett år skriftligen hos rätten göra anmälan därom vid äventyr, att han eljest anses hava medgivit ansökningen. Har bolagets styrelse sitt säte å landet och äskas ej urtima ting, då må inställelsen utsättas till det lagtima ting, som infaller näst efter ett år. Kallelsen varde å rättens dörr anslagen ett år före inställelsedagen samt kungjord i allmänna tidningarna och minst en tidning i orten tre gånger, första gången tio och tredje gången sist fyra månader, innan den dag inträffar. Styrkes inför rätten, att de borgenärer, vilka hos rätten bestritt ansökningen, blivit till fullo förnöjda för sina fordringar eller medgivit grundfondens nedsättning eller att säkerhet, som av rätten godkännes, ställts för deras fordringar, varde ansökningen bifallen.

Innefattar beslut om grundfondens nedsättning tillika föreskrift om motsvarande beloppes avsättning till reservfonden, skall grundfonden anses nedsatt, då beslutet om nedsättningen blivit registrerat; dock må vinst-

utdelning icke äga rum, förrän rättens tillstånd därtill erhållits eller grundfonden enligt verkställd registrering ökat med ett mot nedsättningen svarande belopp. Ansökan om rättens tillstånd till vinstutdelning skall vara åtföljd av bevis, att beslutet om nedsättningen blivit registrerat. Rätten utfärde kallelse å bolagets borgenärer, med föreläggande för den, som vill bestrida ansökningen, att sist före klockan tolv å viss dag näst efter tre månader skriftligen hos rätten göra anmälan därom vid äventyr, att han eljest anses hava medgivit ansökningen. Har bolagets styrelse sitt säte å landet, och äskas ej urtima ting, då må inställelsen utsättas till det lagtima ting, som infaller näst efter tre månader. Kallelsen varde å rättens dörr anslagen tre månader före inställelsedagen samt kungjord i allmänna tidningarna och minst en tidning i orten tre gånger, första gången två månader och tredje gången sist en månad, innan den dag inträffar. Styrkes inför rätten, att de borgenärer, vilka hos rätten bestritt ansökningen, blivit till fullo förnöjda för sina fordringar eller medgivit vinstutdelning eller att säkerhet, som av rätten godkännes, ställts för deras fordringar, varde ansökningen bifallen.

Rättens beslut, varigenom tillstånd till nedsättning eller vinstutdelning meddelas, skall i huvudskrift eller styrkt avskrift genom styrelsens försorg insändas för registrering. Likaledes åligger det styrelsen att, då nedsättning, som ej är förenad med motsvarande belopps avsättning till reservfonden, verkställts, därom göra anmälan för registrering.

Nedsättning av grundfonden, som ej är förenad med motsvarande belopps avsättning till reservfonden, vare, där bolagets egendom avträdes till konkurs, som börjar inom ett år från det rättens beslut efter verkställd registrering kungjordes i allmänna tidningarna, utan verkan mot borgenär, som ej till nedsättningen samtyckt eller vid fordringens tillkomst hade kännedom om rättens beslut, varigenom nedsättning medgivits.

Har till fullgörande av beslutet om nedsättning av grundfonden huvudlott blivit inlöst eller dess belopp minskat, bör lottbrevet genom styrelsens försorg förse med påskrift därom.

155 a §.

Kommanditfonden må, såframt vid bolagets bildande förbehåll därom gjorts i bolagsordningen, kunna genom inlösen av därvid utgivna kommanditlotter enligt bestämda grunder nedsättas.

Dylik nedsättning av kommanditfonden må kunna ske jämväl genom inlösen av kommanditlotter, som senare utgivits, såframt förbehåll därom gjorts, efter ty ovan sägs, eller ock träffats i beslutet om lotternas utgivande och intagits i bolagsordningen.

Förbehåll, varom nu är sagt, må ej bringas till verkställighet, förrän

detsamma blivit registrerat. Då nedsättning verkställts, skall styrelsen ofördröjligen göra anmälan därom för registrering.

Har kommanditlott, enligt vad ovan sägs, blivit inlöst, bör lottbrevet genom styrelsens försorg förses med påskrift om inlösandet.

157 §.

Ej må till lottägarna annorledes än i följd av grundfondens nedsättning enligt 154 a § eller nedsättning av kommanditfond, efter ty i 155 a § sägs, utbetalas annat än den vinst, som förefinnes enligt fastställd balansräkning för sista året, i den mån vinsten ej skall avsättas till reseffonden. Angående förbud mot vinstutdelning för visst fall är stadgat i 154 a § 3 mom.

Varder vinstutdelning beslutad och verkställd i strid med vad i 1 punkten här ovan eller i 154 a § 3 mom. stadgats eller med bestämmelse i bolagsordningen, vare de, som uppburit sådan utdelning, skyldiga att återbära densamma; och ansvare därjämte de, som deltagit i beslutet, en för alla och alla för en, för den brist, som vid återbäringen kan uppkomma.

159 §.

Jämte — — — balansräkning:

- 1) Bolagets — — — anskaffande.
- 2) Andra — — — avlämna.
- 3) Osäkra — — — avskrivna.
- 4) Fast — — — balansräkning.
- 5) De belopp, vartill grund- och reservfonder, kommanditfond samt andra fonder uppgå, skola var för sig i balansräkningen uppföras bland skulderna.
- 6) Kostnader — — — tillgång.

202 a §.

Beslut om nedsättning av grundfonden enligt 154 a § vare, där ej samtliga huvudlottägare förenat sig därom, ej giltigt, med mindre beslutet fattats å två på varandra följande bolagsstämmor, därav minst en ordinarie, och å den stämma, som sist hålles, biträts av minst två tredjedelar av de röstande. Är för giltighet av beslut, varom nu är sagt, något ytterligare villkor bestämt i bolagsordningen, lände det till efterrättelse.

243 §.

Beviljas — — — tillkommer.

Innehåller bolagsordningen bestämmelse, varom förmåles i 4 § 1 mom. under 7) eller i 2 mom., eller förbehåll, som i 4 § 3 mom. sägs, varde anmärkning om den bestämmelse eller det förbehåll gjord i registret.

Den — — — sökanden.

244 §.

Beviljas — — — fullgöras.

Innehåller bolagsordningen bestämmelse, varom förmäles i 118 § 1 mom. under 7), eller förbehåll, som i 118 § 2 mom. sägs, varde anmärkning om den bestämmelse eller det förbehåll gjord i registret.

Den — — — sökanden.

251 §.

Med böter från och med femtio till och med tvåtusen kronor eller fängelse straffes

- 1) stiftare — — — uppgift;
  - 2) styrelseledamot — — — uppgift;
  - 3) styrelseledamot — — — aktieboken;
  - 4) styrelseledamot eller likvidator, som uppsåtligen i strid med bestämmelser i 39 b § 3 mom., 41 § 1 mom. 1 punkten, 154 a § 3 mom. eller 157 § 1 mom. 1 punkten låter verkställa utbetalning till delägare;
  - 5) styrelseledamot — — — 159 §;
  - 6) revisor — — — granskats;
  - 7) revisor — — — uppdrag;
  - 8) en — — — 187 §.
- Ej — — — straff.

252 §.

Bryter — — — finnes stadgat,

eller — — — 3 mom.,

eller underlåter styrelseledamot att iakttaga föreskrift, som i 21 §, 23 § sista momentet, 30 §, 32 §, 33 § 4 mom., 36 § 1 mom., 38 § sista momentet, 39 a § 3 mom. 2 punkten, 39 b § 1 mom. 4 punkten eller 4 mom., 61 §, 65 §, 69 § 1 mom., 73 § 1 eller 4 mom., 87 §, 132 §, 137 §, 143 § 1 mom., 146 §, 148 §, 149 § 4 mom., 152 § 1 mom., 154 § sista momentet, 154 a § 1 mom. 4 punkten eller 4 mom., 155 § 1, 2 eller 3 mom., 155 a § 3 mom. 2 punkten, 177 §, 181 §, 185 § 1 mom., 189 § 1 eller 4 mom. eller 203 § är meddelad,

eller — — — förteckningen,

eller — — — är stadgat,

straffes — — — kronor.

Samma — — — åligger.

Förseelse — — — däri.

Denna lag träder i kraft dagen efter den, då lagen, enligt meddelad uppgift, från trycket utkommit i Svensk författningssamling.

Chefen för finansdepartementet har beträffande nu föreslagna ändringar i lagen om bankrörelse erinrat, hurusom Kungl. Maj:t den 21 augusti 1924 tillsatt en särskild kommitté, den s. k. 1924 års bankkommitté, åt vilken uppdragits att i huvudsaklig överensstämmelse med vissa angivna synpunkter verkställa utredning och avgiva förslag rörande vissa med det svenska bankväsendet sammanhängande spörsmål. Nämnda kommitté hade den 17 juni 1927 avgivit betänkande med förslag i det kommittén förelagda ämnet.

Huvuddelen av kommitténs förslag vore departementschefen icke beredd att nu underställa Kungl. Maj:ts prövning, enär däri ingående frågor särskilt i anledning av de erinringar, som i avgivna yttranden gjorts mot kommitténs förslag, tarvade ytterligare övervägande och granskning.

Emellertid berörde kommitténs förslag vissa spörsmål, vilkas besvarande snarast möjligt syntes på grund av rådande förhållanden vara av den vikt, att de så vitt möjligt borde underställas riksdagens prövning redan i år. Departementschefen åsyftade därmed kommitténs förslag, att bankbolag skulle erhålla rätt att utfärda preferensaktier och att nedsätta sitt kapital.

De föreslagna bestämmelserna angående *rätt att utfärda preferensaktier* beröra endast bankaktiebolag. Ifråga om solidariska bankbolag finnes redan nu en motsvarighet i huvudlottägarnas rätt att med sig förena kommanditlottägare. Den föreslagna huvudbestämmelsen i ämnet är införd i 4 §.

Förslaget ifråga om kapitalnedsättning avser *nedsättning av grundfond* dels genom inlösen av preferensaktier och dels på annat sätt ävensom, såvitt angår solidariska bankbolag, nedsättning av kommanditfond. De föreslagna huvudbestämmelserna äro beträffande bankaktiebolag införda i nya paragrafer, betecknade 39 a och 39 b §§, samt beträffande solidariska bankbolag i likaledes nya paragrafer, betecknade 154 a och 155 a §§. Den förra av de två sistnämnda paragraferna innefattar bestämmelser om nedsättning av grundfond och den senare stadganden om nedsättning av kommanditfond genom inlösen av kommanditlotter. Genom sistberörda stadganden skulle möjlighet icke beredas till nedsättning av redan befintliga kommanditfonder. Bestämmelser, varigenom nedsättning av dylik kommanditfond skulle medgivas, har kommittén funnit vara obehövlige.

De sålunda föreslagna bestämmelserna hava föranlett ändringar jämväl i åtskilliga andra paragrafer samt införande av tre nya paragrafer, betecknade 86 a, 86 b och 202 a §§. De ändrade och nya bestämmelserna enligt förslaget överensstämma i huvudsak med motsvarande bestämmelser i den allmänna aktiebolagslagen.

Beträffande kommitténs motivering för de föreslagna ändringarna i banklagen tillåter sig utskottet hänvisa till propositionen, sid. 14—20.

Bank- och fondinspektionen har i yttrande över kommitténs förslag särskilt framhållit, att ett av kommitténs motiv för införande i banklagen av nu ifrågavarande bestämmelser torde hava varit att möjliggöra sådana förändringar i avseende å en banks grundfond, som kunde föranledas bland annat av minskning i rörelsen. En särskild fördel med de nu åsyftade bestämmelserna skulle enligt inspektionens mening vara, att de syntes kunna bringas i tillämpning även å redan gjorda rekonstruktioner. Genom nedsättning av grundfonden och utfärdande av aktier med företrädesrätt skulle ett återförande av vissa med stöd av aktiebolaget Kreditkassan av år 1922 rekonstruerade banker till mera normala förhållanden kunna påskyndas. Fall syntes ock kunna tänkas, där en nedsättning av grundfonden utan samband med nyemission lämpligen borde ifrågakomma för att bättre anpassa kapitalet till den nuvarande rörelsen. Bank- och fondinspektionen har tillstyrkt kommitténs förslag i förevarande del under framhållande av det önskvärda i att förslaget snarast möjligt måtte upphöjas till lag.

För egen del har *departementschefen* anfört följande:

»Att, på sätt ifrågasatts i vissa av de över kommittéförslaget avgivna yttranden, låta anstå med ändrad banklagstiftning i förevarande avseende, tills en ännu icke igångsatt överarbetning av den allmänna aktiebolagslagen blivit verkställd, synes mig icke under för handen varande omständigheter påkallat. Även om, vad särskilt angår kapitalnedsättning, det skulle befinnas erforderligt, att gällande bestämmelser i sagda lag göras smidigare, synes man icke av denna anledning längre böra undanhålla bankbolagen möjlighet till kapitalnedsättning åtminstone i den ordning, som för närvarande gäller för vanliga aktiebolag. Hinder lär icke möta, att, därest aktiebolagslagen i dessa delar framdeles blir ändrad, samtidigt till prövning upptages frågan om ändring jämväl av banklagens bestämmelser i ämnet.

Jag anser mig böra erinra, att man vid genomförandet av 1924 års ändringar i den allmänna aktiebolagslagen icke var främmande för tanken att bereda även bankbolag möjlighet att nedsätta sitt kapital, men att tillräcklig anledning icke då ansågs föreligga att framkomma med förslag därom. Enligt vad jag erfarit och såsom av bank- och fondinspektionen vitsordats uti dess förut omförmälda utlåtande, är emellertid behovet av ändring i banklagstiftningen i sådant hänseende numera aktuellt, och det samma synes vara fallet även vad angår frågan om rätt för bankbolag att utgiva preferensaktier. De ifrågasatta lagändringarna skulle vara ägnade att bland annat minska det faktiska tvång till uppgående i annat bankinstitut, som under vissa förhållanden kan uppkomma för bankbolag, och som är ägnat att främja en utveckling av vårt bankväsende, vilken torde av många anses såsom icke i allo önskvärd. Någon principiell betänklighet mot införande i vår banklagstiftning av dessa nyheter synes icke före-

finnas och har icke heller framförts i de över kommittébetänkandet avgivna yttrandena.

Vid sådant förhållande och då de bestämmelser, varom är fråga, utgöra ett helt för sig utan inre samband med vad kommittén i övrigt föreslagit, har jag ansett mig böra förorda utbrytning och en snabbare behandling av ifrågavarande spörsmål.

Av den redogörelse jag förut lämnat framgår, att bestämmelserna, såsom de av kommittén formulerats, i huvudsak överensstämmer med motsvarande stadganden i den allmänna aktiebolagslagen. De avvikelser, som förekomma, hava sin grund i särskilda förhållanden, som råda inom bankväsendet.

Jag finner av sålunda anförda skäl, att kommitténs nu omförmälda förslag bör med några smärre redaktionella jämkningar upphöjas till lag.»

Lagrådet har lämnat förslaget utan anmärkning.

Utskottet.

I likhet med departementschefen anser utskottet, att de av 1924 års bankkommitté ifrågasatta ändringarna av banklagen, i vad desamma avse rätt för bankbolag att utfärda preferensaktier och nedsätta sitt kapital, lämpligen kunna upptagas till behandling oberoende av kommitténs övriga förslag, med vilka berörda ändringar icke synas stå i samband. Såsom bank- och fondinspektionen anfört torde dessutom ett aktuellt behov av ändring av banklagen i här förevarande hänseenden föreligga, och på grund härav skulle de föreslagna nya bestämmelserna kunna bliva till omedelbart gagn för vissa bankers verksamhet. Icke heller synas, såsom från något håll påyrkats, de ifrågasatta ändringarna, för vilka aktiebolagslagens motsvarande bestämmelser tjänat såsom mönster, böra anstå, tills en väntad revision av sistnämnda lag ägt rum.

Vad nu angår den föreslagna rätten för bankbolag att utgiva preferensaktier, avser densamma att möjliggöra för bankaktiebolag att på ett smidigare sätt än hittills tillgodose ett förefintligt kapitalbehov, vare sig detta uppstått till följd av nödvändighet att återställa grundfonden för undvikande av likvidation eller för stärkande av bankens likviditet. I fråga om förslaget om kapitalnedsättning vill utskottet erinra, att enligt nu gällande lag bankbolags grundfond samt, såvitt angår solidariska bankbolag, kommanditfond icke må minskas, så länge vederbörande bolags bankrörelse fortfar. Genom de föreslagna lagändringarna skulle möjlighet beredas till nedsättning av bankbolags grundfond utan bankens trädande i likvidation och ombildning till nytt bolag. Dylik nedsättning förutsattes kunna äga rum dels genom inlösen av preferensaktier och i vissa fall kommanditlotter, dels ock genom återbetalning till delägarna av viss del av kapitalet, — vilket kan vara önskvärt, därest det i rörelsen nedlagda kapitalet befunnits vara för stort — eller genom nedskrivning av kapitalet till täckande av lidna förluster. För kapitalåterbetalning samt för vinstutdelning efter sådan

kapitalnedsättning, som skulle möjliggöra avskrivning av förluster och som icke följts av motsvarande kapitalökning, skulle enligt förslaget erfordras rättens tillstånd med därmed följande proklamaförfarande, allt i syfte att skydda borgenärernas intressen.

Vid granskning av det utav Kungl. Maj:t framlagda förslaget till nu berörda ändringar i banklagstiftningen har utskottet icke funnit anledning till erinran mot detsamma. Under sådana förhållanden har utskottet funnit sig böra tillstyrka, att omförmälda förslag upphöjes till lag.

Åberopande det anförda får utskottet hemställa,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts förevarande proposition.

Stockholm den 26 april 1928.

På bankoutskottets vägnar:

C. E. SVENSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *C. E. Svensson, Gustafsson* i Stensholm*, *Pettersson* i Olovstorp, *Lindley**, *Lindgren, Johansson* i Friggeråker*, *Ström* och *P. A. Larsson**;

från andra kammaren: herrar *Borggren, Winkler, Bäcklund, Lovén, Wikström, Kloo, Ryberg* och *Svensson* i Betingetorp.

---

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.